

неприпустимими. Під непристойним розуміється все, що виходить за межі загальноприйнятих моральних норм, а отже, непристойною поведінкою є сукупність вчинків, спосіб життя, що виходять за межі загальноприйнятих морально-етичних норм.

Список використаних джерел

1. Про прокуратуру: Закон України 14 жовтня 2014 року № 1697- VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
2. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів: затверджений всеукраїнською конференцією прокурорів 27.04.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900-17>.
3. Про затвердження Порядку проведення таємної перевірки доброчесності прокурорів: Наказ Генерального прокурора від 29.12.2022 № 293. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0293905-22#Text>
4. Бевзюк І. М. Психолого-юридичний механізм перевірки доброчесності прокурорів. *Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф.* (Київ, 7 груд. 2018 р.): у 2 ч. / редкол.: В. В. Чернеї, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2018. Ч. 2. С. 27–29.
5. Коментар Кодексу професійної етики та поведінки прокурорів, Затверджений Рішенням Ради прокурорів України від 23 листопада 2022 року № 36. URL: https://ptcu.gp.gov.ua/files/Comentar-kodeksu_24.11.2022.pdf

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Кіслицяна Ірина Олександрівна**

Ковальчук В. С.

*начальник відділу ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань
та інформаційно-аналітичної роботи*

*Волинської обласної прокуратури, кандидат юридичних наук
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6025-1608>*

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ ПРОКУРАТУРИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗМІН У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ

Актуальність підвищення ефективності роботи прокуратури зумовлена необхідністю адаптації до нових викликів правової системи України. Швидкі соціальні, політичні та економічні зміни вимагають постійного вдосконалення механізмів нагляду, взаємодії з іншими органами та реагування на порушення прав громадян. Реформи

прокуратури, спрямовані на прозорість і незалежність, ставлять нові завдання для співробітників. Огляд змін у правовій системі України показує як позитивні зрушення, так і проблеми, зокрема в організаційній, ресурсній та кадровій сферах. Тому важливо зосередитись на шляхах підвищення ефективності роботи прокуратури в цих умовах.

Метою роботи є дослідження шляхів підвищення ефективності роботи прокуратури в умовах сучасних змін у правовій системі та аналіз викликів і рішень для її оптимального функціонування

Один із ключових викликів для прокуратури України — це постійні зміни в законодавстві, які впливають на її функціонування та ефективність. Законодавчі ініціативи, що стосуються реформи правоохоронних органів, створюють нові можливості та виклики для прокуратури. Впровадження змін у процесуальних нормах, зокрема в Кримінальному процесуальному кодексі, забезпечує більшу прозорість і ефективність судових процесів, вимагаючи від прокурорів високої кваліфікації та швидкої адаптації до нових вимог.

Реформа прокуратури, що сприяє підвищенню її незалежності та прозорості, потребує коригування функцій і обов'язків між підрозділами прокуратури. Зміни в законодавстві також впливають на взаємодію прокуратури з іншими органами, зокрема поліцією та судовою системою, що вимагає швидкої адаптації до нових процесуальних норм [1, с. 70–74]. Отже, зміни в законодавстві вдосконалюють роботу прокуратури, але й створюють складнощі, що вимагають високого рівня професіоналізму від прокурорів.

Одним із найбільших викликів для прокуратури є кадрове забезпечення, що впливає на ефективність роботи. Проблеми включають низький рівень професійної підготовки, нестачу кваліфікованих кадрів і високий рівень плинності. Система юридичної освіти не завжди готує фахівців до реальних умов роботи в прокуратурі. Низькі зарплати і відсутність досвідчених кадрів погіршують ситуацію [6].

Також існують проблеми з фінансуванням і технічним забезпеченням прокуратури. Обмежені ресурси знижують рівень заробітної плати і затримують розвиток інфраструктури. Багато прокуратур використовують застаріле обладнання, що ускладнює обробку даних і підвищує ризики помилок.

Для вирішення цих проблем необхідно модернізувати технічне забезпечення прокуратури, впровадити нові інформаційні системи, оновити обладнання та забезпечити стабільне фінансування для покращення умов праці та підвищення ефективності роботи.

Реформа прокуратури є важливим кроком для підвищення її ефективності в умовах змін у правовій системі України. Вона має на меті зробити прокуратуру незалежною, прозорою та підзвітною, що покращить виконання її функцій. Важливими елементами є децен-

тралізація та спеціалізація, що зменшують бюрократію і підвищують ефективність роботи [7, с. 211–215].

Однією з основних складових реформи є перехід до більш прозорої системи. Впровадження нових стандартів звітності та контролю з боку громадськості і міжнародних організацій допомагає зменшити корупцію та зловживання. Принципи доброчесності та незалежності підвищують довіру громадян [9, с. 219].

Також важливим є реформування кадрової політики, зокрема прозорий відбір, навчання та підвищення кваліфікації прокурорів. Це дозволяє залучити висококваліфіковані кадри та покращити професіоналізм прокурорів через тренінги та сертифікацію.

Таким чином, реформа прокуратури має бути комплексною, охоплюючи організаційні, кадрові та технологічні зміни для підвищення її ефективності та довіри серед громадян.

Процес набору прокурорів має бути прозорим, конкурентним та доброчесним, з тестуванням на знання законодавства, етики та перевіркою на наявність конфлікту інтересів. Навчання прокурорів повинно бути регулярним і включати теоретичні та практичні аспекти, зокрема тренінги з розслідувань та роботи з електронними доказами. Підвищення кваліфікації прокурорів має бути безперервним, включаючи сертифікацію та міжнародні стажування [4].

Важливим напрямком є покращення взаємодії прокуратури з іншими правоохоронними органами та громадськістю для забезпечення комплексного підходу до правопорядку. Створення координаційної платформи та спільних оперативних груп дозволить ефективніше реагувати на правопорушення, зменшити дублювання функцій і швидко обмінюватися інформацією. Співпраця з судовою системою сприятиме справедливому розгляду справ і зміцненню довіри до правової системи.

Покращення взаємодії з громадськістю та громадськими організаціями є необхідним для підвищення прозорості прокуратури та її підзвітності.

Залучення прокуратури до міжнародного співробітництва сприяє обміну досвідом і впровадженню міжнародних стандартів правосуддя, що допомагає вирішувати питання поза межами національної юрисдикції. Покращення взаємодії прокуратури з іншими органами та громадськістю підвищує її ефективність, забезпечує правопорядок і зміцнює довіру до правової системи України.

Впровадження електронних систем у роботу прокуратури оптимізує процеси, підвищує швидкість, точність та прозорість роботи. Автоматизація документообігу дозволяє зменшити час на обробку документів, запобігти втраті матеріалів і забезпечити високий рівень безпеки через електронний підпис. Електронне управління справами

прискорює доступ до матеріалів і зменшує адміністративне навантаження, автоматично відслідковуючи терміни і нагадуючи про процесуальні дії [8, с. 85–92].

Оцінка ефективності роботи прокуратури є важливим елементом для забезпечення високих стандартів правосуддя та виконання її функцій — захисту прав громадян, підтримки законності та правопорядку. Методи оцінки повинні бути об'єктивними та всебічними, охоплюючи як кількісні, так і якісні аспекти.

Кількісні показники оцінюють обсяг справ, час їх розгляду, рівень осуду в кримінальних справах і кількість скасованих рішень, що дозволяє оцінити ефективність роботи прокуратури. Якісні показники оцінюють професіоналізм прокурорів, дотримання етики та здатність надавати ефективну правову допомогу. Важливо також враховувати рівень довіри громадян через зворотний зв'язок і взаємодію з громадськими організаціями [5].

Аудити та перевірки ефективності оцінюють внутрішні процедури прокуратури і співпрацю з іншими органами. Аналіз судових рішень дозволяє оцінити якість правозастосування прокуратурою.

Зворотний зв'язок від громадян та інших органів є важливим інструментом для підвищення ефективності прокуратури, оскільки допомагає виявити проблеми та налаштувати прозорі механізми взаємодії з суспільством. Це сприяє зниженню недовіри, покращенню роботи прокуратури та створенню системи, що базується на діалозі і відповідальності [2].

Зворотний зв'язок підвищує прозорість діяльності прокуратури, знижує корупційні ризики та покращує довіру громадян. Виявлення недоліків у роботі прокурорів дозволяє коригувати практики, вдосконалювати методи роботи і підвищувати професіоналізм. Регулярний зворотний зв'язок допомагає розробляти стратегії для покращення ефективності та реагувати на актуальні проблеми суспільства.

Взаємодія з іншими органами підвищує ефективність роботи прокуратури через координацію та оперативну реакцію на правопорушення. Активне залучення громадськості до оцінки роботи прокуратури знижує конфлікти, зміцнює довіру та сприяє кращій співпраці в розслідуванні справ. Зворотний зв'язок є важливим для забезпечення справедливого і прозорого правосуддя [3].

Реформа прокуратури є ключовим етапом на шляху до підвищення ефективності правосуддя в Україні. Адаптація до нових викликів правової системи та реалізація реформ у кадровій політиці, технічному забезпеченні та організаційній структурі дозволяють прокуратурі стати більш прозорою, незалежною та підзвітною. Залучення громадськості до оцінки роботи прокуратури та активна взаємодія з іншими правоохоронними органами значно покращують ефективність робо-

ти цієї інституції, знижують корупційні ризики і підвищують довіру до правової системи.

Важливим напрямком є також впровадження нових технологій, зокрема автоматизації документообігу та управління справами, що оптимізує робочі процеси, знижує адміністративне навантаження та забезпечує швидкий доступ до інформації. Регулярна оцінка ефективності прокурорської діяльності, використання зворотного зв'язку від громадян і партнерських організацій допомагає коригувати стратегії, підвищувати професіоналізм та адаптуватися до змінюваних умов.

Таким чином, комплексний підхід до реформи прокуратури, який включає організаційні, кадрові та технологічні зміни, дозволить значно підвищити ефективність прокуратури, зміцнити правопорядок і забезпечити справедливе, прозоре правосуддя в Україні.

Список використаних джерел

1. Бурбика М. Сутність та особливості координаційної діяльності органів прокуратури у сфері протидії злочинності. Вісник Національної академії прокуратури України. 2010. № 1 (17). С. 70–74.
2. Захаров Є., Мартиненко О. Стратегія розвитку органів внутрішніх справ. URL: <http://www.khpg.org/index.php>.
3. Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки, схвалений Указом Президента України від 11 травня 2023 року № 273/2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/2023#Text>.
4. Кулинич С. А. Управлінські процедури в діяльності органів прокуратури : автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.07. ХНУВС. Х., 2007. 20 с.
5. Попович Є. М. Управління органами прокуратури України: організаційно-правові проблеми: дис. д-ра юрид. наук. Спец. 12.00.07. Х. : ХНУВС, 2010. 387 с.
6. Прозорість в діяльності прокуратури. URL: <http://rada.gov.ua/news/.html>.
7. Рибалка Н. О. Мета, завдання та функції управління органами прокуратури України. Зовнішня торгівля: право, економіка, фінанси. К., 2013. № 2. С. 211–215.
8. Сливенко В. А. Інновації у стратегічному управлінні в правоохоронній сфері у період реформування. Вісник. Дніпропетровського університету. Серія: Менеджмент інновацій. 2015. Т. 23, Вип. 4. С. 85–92.
9. Шостко О. Ю. Проблеми підвищення ефективності діяльності органів кримінального переслідування у сфері протидії організованій злочинності в Україні з урахуванням сучасної політики ЄС. Правові засади підвищення ефективності боротьби зі злочинністю в Україні : матеріали наук. конф. (15 трав. 2008 р.). Ред. кол. : В. І. Борисов (голов. ред.) та ін. Х. : Право, 2008. С. 291.